

Metabole acidose bijna verdwenen door toegenomen gebruik van STAN®

Kan metabole acidose worden vermeden met STAN®? Volgens een Zweedse studie ligt deze mogelijkheid binnen handbereik. In januari 2010 werden de opmerkelijke resultaten gepubliceerd in de American Journal for Obstetrics and Gynecology.

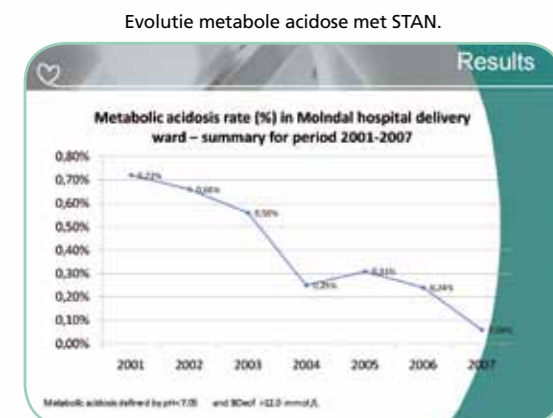
Gedurende zeven jaar - van januari 2001 tot december 2007 - deed men in een Zweeds regionaal ziekenhuis onderzoek naar de perinatale uitkomst. Men had er de beschikking over acht STAN-apparaten. Van 22.171 bevallingen werden 12.832

voldragen zwangerschappen in detail geanalyseerd. Het doel van de studie was uit te zoeken of het gebruik van STAN de kwaliteitszorg verbeterde.

Het betrof een prospectieve observationele studie met als belangrijkste te meten uitkomsten:

- metabole acidose gemeten in navelstrengbloed
- neonatale uitkomst

Bron: Norén H, Carlsson A, 'Reduced prevalence of metabolic acidosis at birth: an analysis of established STAN usage in the total population of deliveries in a Swedish district hospital', in: Am J Obstet Gynecol 2010;202:546E1-7.

Kan metabole acidose worden vermeden? Volgens een Zweedse studie ligt deze mogelijkheid binnen handbereik.

Mosos en KWS te AZ Diest

Het AZ Diest heeft sterke banden met UZ Leuven, dat reeds vele jaren Mosos gebruikt. Het was dan wellicht ook te verwachten dat AZ Diest dezelfde richting zou uitgaan. Mosos wordt in AZ Diest gebruikt van op de server in UZ Leuven. Net als in UZ Leuven worden de modules Mosos <CTG> en Mosos <P> SPE, alsook koppelingen in KWS er geïmplementeerd. Maar hoe zit het met de integratie van Mosos in het KWS?

AZ Diest wilde een geschikt ICT-systeem voor een centraal elektronisch patiëntendossier dat alle zorgverleners in staat stelt op elk moment en op elke plaats te kunnen beschikken over de meest recente medische informatie. Daarom is vanaf april 2009 het klinisch werkstation (KWS) systematisch geïmplementeerd in AZ Diest. Het KWS, een ICT-toepassing van UZ Leuven, is een elektronisch systeem voor het beheer van de medische dossiers en voor elektronische interne communicatie van medi-

sche gegevens. Het KWS bestaat uit verschillende deelttoepassingen, zoals een systeem voor patiëntenadministratie, prefacturatie en radiologie. Het KWS is tevens verbonden met verschillende andere toepassingen, zoals facturatie en het labsysteem. Een op maat gesneden verloskundige module - zoals Mosos - moest hierin worden ingepast. Door middel van maar liefst zes door BMA op maat gemaakte koppelingen is Mosos vervolgens geïntegreerd in het KWS. Voor de berekening en afhandeling van de

VG-MZG-registratie betreffende de zorgen die in Mosos geregistreerd worden werd Mosos <VG-MZG> via Othello aangekocht. Naast AZ Diest kunnen nog andere ziekenhuizen in de toekomst gebruikmaken van de bestaande integraties van Mosos in KWS. De realisatie van Mosos in AZ Diest is te danken aan de goede samenwerking tussen de ICT-afdelingen van Leuven en Diest, de directie, de gynaecologen en de vroedvrouwen. Dr. Katrien Schurmans heeft in dit traject een cruciale rol gespeeld.

Colofon

De BMA Nieuwsbrief verschijnt in een gedrukte versie. Deze is bedoeld voor onze klanten, maar gaat tevens over onze klanten. Wat zijn hun ervaringen met BMA? De Nieuwsbrief dient ook om u op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen binnen ons bedrijf, alsmede van onze meest recente producten en diensten.

De BMA Nieuwsbrief is een uitgave van: BMA BeLux BVBA Kloosterdreef 7 B-8510 Bellegem www.bma-mosos.be

© BMA BeLux BVBA 2010. Artikelen uit de BMA Nieuwsbrief mogen worden overgenomen na toestemming van BMA en met bronvermelding.

Om de BMA Nieuwsbrief te ontvangen dient u zich aan te melden door een e-mail te zenden aan info@bma-mosos.be. Vragen en opmerkingen kunt u eveneens naar bovengenoemd e-mailadres sturen.

Korte berichten

Meer dan de helft van de Vlaamse materniteiten heeft twee of meer STAN's in gebruik. 25% van de Vlaamse kraamafdelingen heeft er zelfs drie of meer. Een aantal ziekenhuizen kiest voor de combinatie van de STAN S31 met ST-analyse en de STAN S31 Basis CTG zonder

Vroedvrouwen OLV Ziekenhuis campus Asse met STAN

ST-analyse. Aan deze laatste kan in een latere fase de ST-analyse worden toegevoegd middels een eenvoudige upgrade van de software. Dit was het geval in de Onze Lieve Vrouw Ziekenhuizen te Aalst en Asse. In Aalst had men al een STAN S31 en daar heeft men onlangs twee STAN S31 Basis CTG's aan toegevoegd. Zo ook in Asse waar er een extra STAN S31 en twee STAN S31 Basis CTG's werden aangekocht.

Andere ziekenhuizen die reeds één of meerdere STAN S31's hebben en uitbreiden met STAN S31 Basis CTG zijn: AZ Alma Eeklo (twee), AZ Vesalius Tongeren (twee), RZ Tienen (één) en zeer recent nog Sint-Franciskus Heusden-Zolder (drie).

Een supergemotiveerde groep

gynaecologen en vroedvrouwen van het Sint-Rembert Ziekenhuis te Torhout is sinds kort gestart met STAN.

Voorts werd in het Jan Palfijn Ziekenhuis te Gent een tweede STAN S31 geïmplementeerd. In Gent beschikken ondertussen alle vier de materniteiten over twee STAN's. Ook in ZNA Middelheim te Antwerpen en het Ziekenhuiscentrum Etterbeek-Elsene werd een tweede STAN S31 in gebruik genomen.

In Nederland hebben de bijzonder positieve resultaten van de Nederlandse STAN-studie een grote impact. Het Universitair Medisch Centrum Utrecht, het Nederlandse Centre of Excellence voor STAN - waar STAN-pioniers professor Gerard

Visser en dr. Anneke Kwee actief zijn - had reeds vier STAN's. Met de aankoop van vijf extra STAN's gebruikt men nu STAN in alle negen verloskamers. Ook andere Nederlandse kraamafdelingen schakelen over op STAN. In het IJssellandziekenhuis te Capelle aan den IJssel bij Rotterdam heeft men door de aankoop van drie extra STAN's er nu vier. Het MST Enschede heeft alle verloskamers voorzien van STAN: twee STAN S31's en vier STAN S31 Basis CTG's. Het Zuwe Hofpoort Ziekenhuis te Woerden bij Utrecht en het Sint Jans Gasthuis te Weert kochten de STAN S31 Basis CTG.

Ondertussen is er ook veel beweging op het vlak van Mosos. Naast het Algemeen Stedelijk Ziekenhuis te Aalst, het AZ Diest

Nieuwsbrief

ICT-OPLOSSINGEN VOOR DE OBSTETRIE

Mosos en STAN® houden gelijke tred

Dat het STAN®-gebruik toeneemt is geen geheim. Steeds vaker vervangen STAN-monitors de monitors met louter de klassieke CTG-functionaliteit. Meer dan de helft van de Vlaamse materniteiten heeft twee of meer STAN's in gebruik. Ook in Nederland speelt STAN een steeds belangrijker rol. In een vorige nieuwsbrief las u al over de Nederlandse STAN-studie die daartoe heeft bijgedragen. Daarin was één van de conclusies dat STAN het aantal gevallen van metabole acidose met 44% reduceert. Een nieuwe Zweedse studie geeft ondertussen nog betere resultaten aan. De conclusie van deze studie is dat metabole acidose bijna kan verdwijnen door toegenomen gebruik van STAN. Ook bij ons zijn vele gynaecologen en vroedvrouwen dagelijks bezig met STAN. Eén op de tien bevallingen in Vlaanderen gebeurt ondertussen met ST-analyse.

Ook Mosos houdt gelijke tred. Het Algemeen Stedelijk Ziekenhuis

Aalst, het AZ Diest en de Sint-Anna Sint-Remi Kliniek te Brussel startten onlangs met Mosos. Dr. Véronique Fabré van ASZ Aalst maakte tijd vrij voor een interview. Dr. Jan Aerts van AZ Turnhout komt verder in deze nieuwsbrief aan bod.

Nicolas Maes

Andere Mosos-gebruikers bestellen uitbreidingen en extra integratiemogelijkheden voor hun Mosos-configuratie. Mosos helpt hen werkprocessen te verbeteren, dubbel werk te vermijden en registraties te optimaliseren, waardoor ook inkomsten beter worden

gegenereerd. In die context ben ik bijzonder fier op de nieuwste Mosos-nomenclatuurmodule. Vanuit deze Mosos-module worden registraties omgezet naar nomenclatuurgegevens en aangeleverd aan het ziekenhuistarrificatiesysteem. Samen met de reeds beschikbare volledige VG-MZG-koppeling via Othello belooft de BMA-nomenclatuurkoppeling een zeer belangrijke bouwsteen in de financiering van de verloskundige activiteit te worden, zowel voor de individuele zorgverstreker als voor het ziekenhuis als geheel.

Met het citaat en de kalender er nog bij hebben we terug een lijvige nieuwsbrief. Omwille van het vele nieuws is deze dikker geworden dan oorspronkelijk de bedoeling was.

Ik wens u alvast veel leesplezier.

Bellegem, november 2010

Nicolas Maes

ASZ campus Aalst kiest voor Mosos

Karin Van Gysegem (links) en dr. Véronique Fabré van ASZ Aalst

vervolg op pagina 2 >>

INHOUD

- ASZ campus Aalst kiest voor Mosos
- Citaat
- De BMA-nomenclatuurmodule voor Belgische gebruikers
- Mosos in AZ Turnhout: evaluatie in de praktijk
- Mosos en KWS te AZ Diest
- Metabole acidose bijna verdwenen door toegenomen gebruik van STAN®
- Korte berichten
- Kalender

vervolg van pagina 1 >>

ASZ campus Aalst kiest voor Mosos

Dr. Véronique Fabré is gynaecoloog aan het Algemeen Stedelijk Ziekenhuis in Aalst. Zij verwacht dat de invoering van een nieuw Mosos-systeem de kwaliteit van de zorg aanzienlijk zal verbeteren. Haar tips voor potentiële gebruikers: schakel beleidsmensen in die voeling hebben met de werkvloer en ga op bezoek in andere kraamafdelingen. Verder zeer belangrijk: besteed de nodige aandacht aan opleiding en training, ook van de ICT-afdeling.

In het verleden werkte u op uw afdeling al met een centraal bewakingssysteem. Waarom hebt u nu de keuze gemaakt voor Mosos?
 “Er is een zeer groot verschil met het vorige systeem, waarbij alleen de CTG's centraal konden bekeken worden. Met het Mosos-systeem beschikken we nu tevens over een elektronisch verloskundig patiëntendossier. Dit zal aan het bed gebruikt worden, zodat de vroedvrouwen dicht bij de parturiënten kunnen blijven en onmiddellijk alle bevindingen kunnen noteren. Dit maakt hun werk efficiënter en patiëntvriendelijker. Wij hadden ook nood aan een centrale bewaking waarin de STAN-gegevens geïntegreerd zijn. Wij gebruiken STAN® in de meerderheid van de arbeiden, op indicatie en bij alle arbeiden met epidurale.”

In de voorbereidingsfase tot de aankoop hebt u veel overleg gehad met diverse betrokkenen binnen uw ziekenhuis: de vroedvrouwen, de directie, de afdeling ICT en uw collega's. Uiteindelijk is dit geresulteerd in de bestelling van Mosos.

Bart De Bisschop van ASZ Aalst

Hoe hebben jullie die voorbereiding aangepakt en hebt u tips voor andere ziekenhuizen die ook overwegen te starten met Mosos?
 “We hebben eerst de directie overtuigd van de noodzaak van een nieuw centraal bewakingssysteem. Vroedvrouw Karin Van Gysegem heeft hierin een belangrijke rol gespeeld, aangezien zij de schakel is tussen de werkvloer en de directie. Dan hebben we een aantal leveranciers gecontacteerd en een prijsraming gevraagd voor het systeem zoals wij dit wensten. In deze fase hebben we ook de referentie-verpleegkundige ICT Bart De Bisschop aangesproken om de aangeboden producten op 'informatica-inhoud' te vergelijken. Hij kon ook de mogelijkheden tot koppeling met het al bestaande elektronisch prenataal dossier kritisch bekijken. Samen met de hoofdvroedvrouw hebben we andere kraamafdelingen bezocht om de tevredenheid van de gebruikers te toetsen. De belangrijkste tips die ik daarom zou willen meegeven zijn: schakel beleidsmensen in die voeling hebben met de werkvloer en ga op bezoek in andere kraamafdelingen.”

Hoe verwacht u dat de implementatie moet verlopen?
 “Een aantal vroedvrouwen en een gynaecoloog worden opgeleid door

“Bewaking door STAN in vergelijking met CTG is een kosten-effectieve strategie.”

Dr. Michelle Westerhuis tijdens het STAN-minisymposium in Universitair Ziekenhuis Antwerpen, 28 september 2010

BMA. Ook enkele mensen van de ICT-afdeling nemen hieraan deel, zodat zij het systeem, waarvan voor het onderhoud zullen moeten zorgen, goed leren kennen. De opleiding is niet alleen theoretisch, maar ook praktisch met een aantal uit de realiteit geplukte eigen verloskundige dossiers. De door BMA opgeleide personeelsleden zullen dan in een ICT-oefenlokaal alle vroedvrouwen en gynaecologen opleiden. Ook op de verloskamer komt een oefenopstelling, zodat iedereen volgens noodzaak en tijd hiervan kan gebruikmaken. Enkele weken nadien zal het ASZ campus Aalst online gaan en wordt er niet meer gewerkt met papieren dossiers. De eerste dag zal BMA aanwezig zijn. Nadien zullen extra referentievroedvrouwen ingezet worden.”

Wat verwacht u in de toekomst na de implementatie?
 “Ik verwacht in de onmiddellijke toekomst na de implementatie toch wel wat frustraties en terughoudendheid bij een aantal personeelsleden. Maar door het enthousiasme en de inzet van de referentievroedvrouwen zal dit wel in orde komen. We hebben deze groeipijnen ook gevoeld bij de implementatie van STAN.”

Wat verwacht u dat de gevolgen zullen zijn van het gebruik van Mosos op gebied van veiligheid op uw afdeling?
 “De foetomaternele bewaking zal geoptimaliseerd worden, aangezien de foetale bewaking en de verloskundige dossiers op alle kamers zullen kunnen

worden gevolgd. Door het invullen van de dossiers aan het bed zullen de vroedvrouwen dichter bij de patiënte kunnen blijven, zowel voor, tijdens als na de bevalling. De elektronische registratie maakt het ook eenvoudig om statistische gegevens te extraheren, zodat het eigen

beleid kritisch kan bekeken en aangepast worden. De gynaecologen kunnen op afstand de arbeid volgen op de raadpleging buiten het ziekenhuis via Citrix. Op deze manier is een duidelijkere communicatie tussen de vroedvrouw en de gynaecoloog mogelijk.”

De BMA-nomenclatuurmodule voor Belgische gebruikers

Het aanrekenen van de geleverde prestaties is in veel ziekenhuizen dikwijls een probleem, met te lage tarificatie als gevolg. Dit leidt tot derving van inkomsten waar men als zorgverstrekker recht op heeft. Ziekenhuizen lopen op die manier inkomsten mis. Het Mosos-pakket is op dit moment in staat de nagenoeg volledige verloskundige zorg digitaal te documenteren en te registreren, vanaf de beginnende zwangerschap tot en met de postpartumcontrole. Alle verloskundige activiteiten tijdens deze periode zijn in het elektronische dossier vervaardigd, zoals echografieën, CTG-controles, raadplegingen, technische onderzoeken en de partus zelf. Uiteraard genereren al deze activiteiten inkomsten. Naast de medische prestaties zijn er ook

handelingen door vroedvrouwen die binnen Mosos kunnen worden vastgelegd en eveneens kunnen worden aangerekend. Hieronder vallen bijvoorbeeld GVO, aanwezigheid bij de partus en handelingen bij ambulante patiënten. De ervaring leert dat ook hier niet steeds alles wordt geregistreerd en gefactureerd. De voor de tarificatie benodigde gegevens zijn reeds in Mosos aanwezig. Er was echter nog geen methode die het ziekenhuis de mogelijkheid biedt de registraties te vertalen naar nomenclatuurgegevens en aanleveringen aan het ziekenhuistarificatiesysteem uit te voeren en te beheren. BMA heeft een zeer volledige nomenclatuurmodule voor de Belgische gebruikers uitgewerkt. Alle facetten van de tarificatie komen hierbij aan bod,

Hoe denkt u dat Mosos een hogere kwaliteit van zorg kan bieden?
 “Naast de eerder genoemde voordelen is er nog de automatische MVG-registratie, waardoor het papierwerk vermindert en er meer tijd vrijkomt voor echte vroedkundige zorg.”

waaronder ambulante versus opgenomen patiënten en prestaties in het weekend. Dit betekent dat de zorgverstrekker niet langer extra registratielijsten hoeft in te vullen, die bovendien vaak worden vergeten. Het werk op het secretariaat kan met deze module efficiënter verlopen, afhankelijk van de in het ziekenhuis gebruikte Mosos-configuratie. Deze bepaalt immers welke prestaties en nomenclatuurgegevens al dan niet automatisch worden geëxtraheerd. Samen met de reeds beschikbare volledige MVG-koppeling belooft de BMA-nomenclatuurkoppeling een zeer belangrijke bouwsteen in de financiering van de verloskundige activiteit te worden, voor de individuele zorgverstrekker en voor het ziekenhuis als geheel. Deze module wordt ondertussen in het UZ Gent geïmplementeerd. Binnenkort kunnen ook andere Belgische ziekenhuizen van de nomenclatuurmodule gebruikmaken.

Mosos in AZ Turnhout: evaluatie in de praktijk

Gynaecoloog dr. Jan Aerts maakt sinds 2008 gebruik van verschillende Mosos-modules. Zijn evaluatie is met name ook van belang voor andere gebruikers of ziekenhuizen die overwegen Mosos aan te schaffen. Heeft Mosos gebracht wat hem voor ogen stond? Wat zijn de in het oog springende voordelen van elektronische dossiervoering? Waar moeten potentiële gebruikers beslist op letten?

In 2008 heeft uw ziekenhuis Mosos <CTG> en <P> SPE aangeschaft. Wat wenste u toen te bereiken met deze investering?
 “In de eerste plaats was het de bedoeling om door het systeem

van centrale monitoring de permanente foetale bewaking mogelijk te maken in het concept van ons nieuw verloskwartier, waar zowel arbeid als bevalling in dezelfde kamer gebeuren.

Hierdoor werd de afstand tussen de verschillende verloskamers en de centrale verpleegpost groter, zodat rechtstreeks visueel en/of auditief contact met de parturiënte verdween. Tevens biedt Mosos <CTG> de mogelijkheid aan de vroedvrouw om terwijl zij in één verloskamer vertoeft de tracés van de andere parturiënten in de andere verloskamers te volgen. Ten slotte bood Mosos <CTG> ons de mogelijkheid om over te schakelen van papieren

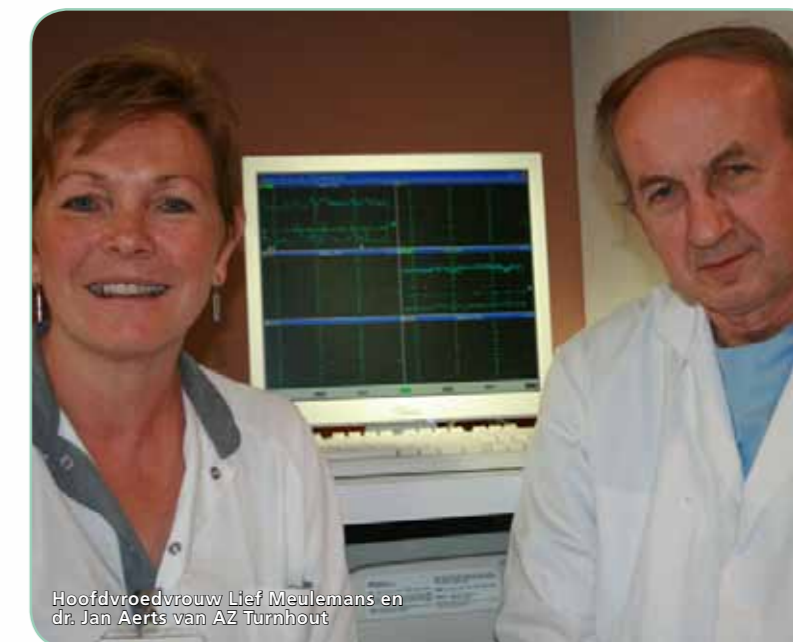
naar elektronische dossiers, elektronische opslag van het foetale CTG of STAN® en automatische registraties voor onder andere SPE.”

Hebt u ondertussen met Mosos bereikt wat u had verwacht?
 “Het centraal monitoring-systeem dat te volgen is zowel op elke verloskamer, op de verpleegposten als op de raadplegingskabinetten, voldoet zeker aan onze verwachtingen. Het verloskundig dossier bevat veel mogelijkheden voor de registratie en statistische analyse van het verloskundig beleid.”

Hoe gebruikt u Mosos momenteel?
 “Mosos wordt gebruikt voor alle patiënten die zich aanbieden op het verloskwartier, zowel voor de opmaak van het dossier en de controle van het CTG of de STAN-registratie als voor het maken van een partusbrief. Verder verloopt de registratie SPE via Mosos <P> SPE. Dankzij het Mosos-systeem kunnen de artsen van op hun raadpleging het verloop van de arbeid en de CTG of STAN online volgen. Bovendien gebruiken wij Mosos op onze wekelijkse stafvergaderingen waar de dystocie wordt besproken om tegelijkertijd CTG- of STAN-registraties te projecteren.”

Hebt u ook onverwachte dingen kunnen realiseren met Mosos?
 “De statistische analyses die men uit Mosos kan genereren maken het mogelijk om de praktijkvoering van de dienst en van elke arts individueel te toetsen.”

Binnenkort start AZ Turnhout ook met Mosos <O>, het verloskundig patiëntendossier. Wat is de reden van deze uitbreiding van het Mosos-gebruik?
 “In de eerste plaats is het de bedoeling om een reeks gegevens van de zwangere, die bekomen worden op de polikliniek, niet opnieuw te moeten inbrengen in het Mosos-systeem op de verloskamer. Wat niet zozeer van

Hoofdvroedvrouw Lief Meulemans en dr. Jan Aerts van AZ Turnhout

belang is omwille van de vermindering van werkbelasting van de vroedvrouw op verloskamer, doch vooral een belangrijk instrument is voor patiëntveiligheid en kwaliteit, omdat het risico op ontbreken van noodzakelijke gegevens en/of doorgeven van foutieve gegevens beduidend wordt verminderd. Verder was er gezien de fusie en de associatie van twee diensten op één campus nood aan een eenvormig dossier, temeer daar er tevens diende te worden overgeschakeld van papieren naar elektronische dossiers. Een specifiek verloskundig dossier biedt daarenboven een belangrijke mogelijkheid tot verbetering van de kwaliteit van zorgverlening.”

Mosos is ondertussen goed geïmplementeerd in uw ziekenhuis. Zijn er zaken waarvan u denkt dat u ze beter anders had aangepakt?
 “Wij hadden geopteerd voor de geleidelijke implementatie van Mosos in verschillende stappen. Achteraf gezien hebben wij hierdoor veel vertraging opgelopen, daar men voor elk nieuw pakket of elke bijkomende licentie de hele administratieve weg telkens opnieuw moet afleggen.”

Hebt u tips voor ziekenhuizen die overwegen met Mosos te starten?
 “Investeer ook in opleiding van het personeel en stel iemand met de nodige kennis van ICT en verloskunde vrij voor het beheer van de Mosos-applicatie.”

Hebt u al gehoord van eBirth? Wenst u het te implementeren op uw afdeling? Indien ja, wanneer voorziet u dit?
 “eBirth lijkt mij een logisch gevolg van de evolutie op vlak van elektronische dataverwerking. Er zijn mijns inziens voldoende garanties ingebouwd voor wat betreft de bescherming van de privacy. Ik weet niet of er al initiatieven genomen zijn voor de implementatie op onze dienst.”

Op uw afdeling hebt u ook STAN-apparaten. Wat zijn volgens u de voordelen van het gebruik van STAN in combinatie met Mosos?
 “Het spreekt voor zich dat de koppeling van STAN met Mosos onmisbaar is voor het efficiënt gebruik van de STAN. De automatische registratie van events levert nog een bijkomend voordeel.”

